

CENTRE MORAL I CULTURAL, 100 anys de vida

Els diferents estatges del Centre Moral i Cultural del Poblenou. El primer (1) va ser inaugurat el 1910 al Passeig del Triomf, 53 –segons numeració de l'època– on va tornar l'any 1917 després de traslladar-se l'any 1915 al carrer de Pallars, 174 (2). El local del Passeig del Triomf –Rambla del Poblenou– posteriorment va ser la seu del cinema Califòrnia.

El Centre Moral i Cultural del Poblenou, el Centre, va començar l'octubre de 2009 la celebració del seu centenari. Aquesta associació es va crear al nostre barri el 1910 i des d'aleshores ha dut a terme una tasca ininterrompuda en els camps cultural, esportiu, educatiu i d'esbarjo.

La història del Centre mostra cent anys d'alts i baixos, de moments brillants i d'altres d'anar fent la viu-viu, amb canvis de locals i de nom oficial. Però més enllà de visions esbiaixades, el cert és que el Centre és d'aquelles entitats que han contribuït a la cohesió de la ciutat, a la construcció del que anomenem la virtut de la civilitat o de la ciutadania.

No tenim espai per detallar gaire cosa, però podem parlar d'un cert tarannà. És veritat que el Poblenou, durant l'època de constitució del Centre, era considerat com a zona preferent de pastoral catòlica — pel predomini de la classe obrera, amb una important influència anarquista, i, no s'ha d'oblidar, l'arrelament d'una comunitat protestant —; i també ho és que la creació d'entitats d'aquest tipus estava destinada a contrarestar en la mesura del possible *males influències*, però la història del Centre, vista en perspectiva, ens mostra, des del seu inici, i d'una manera constant, la presència d'un esperit obert i de servei al barri, una característica que s'ha remarcat els darrers anys.

En aquest sentit podem recordar, per exemple, que ja el 1910 el Centre va crear una cooperativa de consum; després, va engegar una campanya per suprimir el treball nocturn de les dones, que arribà fins al Senat de Madrid; va crear escoles gratuïtes nocturnes per a adults; va fundar una secció mutual, quan la Seguretat Social trigaria prop de mig segle a implantar-se... Seguint la història del Centre, com la d'altres entitats similars, moltes desaparegudes, es comprova que, en temps difícils per a la cultura del nostre poble, ha intentat conservar les tradicions procurant que la cultura catalana no s'apagués del tot al nostre barri. Així, finalitzada la Guerra Civil, al Centre es van organitzar les primeres audicions de sardanes al barri, els primers curssets de català, diversos cicles de conferències i xerrades culturals. També fou la seu al Poblenou del Primer Congrés de Cultura Catalana i de la Coordinadora d'Entitats del barri, que des de la seva creació celebra en el seu estatge la major part de les reunions.

També és evident que grups de gent «del Centre», o simplement socis que han actuat per pròpia iniciativa, però imbuïts de la idea que una associació

d'aquestes característiques podia canalitzar i trobar mecanismes per resoldre d'una manera òptima certes deficiències de la societat, han participat en iniciatives que han sorgit al barri.

Un segle de vida dóna per a molt i en aquests temps del Centre han sorgit tot un seguit de realitzacions en les diferents arts. En teatre, que ha tingut una presència ininterrompuda durant aquests 100 anys, amb un bon nombre d'autors i actors professionals que han crescut al seu si; en dansa, des del folklore més arrelat fins a les noves tendències de ballet clàssic; en música, tant coral com instrumental, des del simfònic fins a la de cambra; en cinema, no tan sols mitjançant el seu cineclub, sinó també amb l'organització dels prestigiosos concursos de cinema amateur Mans i Fantàstik, que van atreure autors de molts països.

El centenari arriba en un bon moment de l'entitat, que mostra una realitat espectacularment dinàmica: uns 900 socis; una potent secció de teatre que representa de nou a deu obres cada temporada i organitza un nombre similar de lectures teatrals; un cor amb una cinquantena de cantaires; tertúlies literàries cada mes; concerts de música de cambra; escoles de música, de ballet i de teatre, cada any més concorregudes per nens i joves del barri, i per als més grans, tallers de treballs manuals (dibuix, pintura, patchwork, puntes de coixí...). El Centre també dóna aixopluc a diversos grups del barri.

La celebració del centenari es durà a terme mitjançant un seguit d'actes, alguns d'habituals dins la programació anyal de l'entitat, i altres d'específics, que duraran fins a la Festa Major del 2010.

JOSEP IGNASI GRAS

Projecte del nou edifici destinat a estatge social del Centre Moral del Poble Nou, les obres del qual foren començades el dia 22 del corrent

L'edifici actual. Dibuix del projecte del nou edifici dissenyat per l'enginyer Andreu Oliva (3). L'edifici nou de trinca (4) on han desaparegut molts dels elements ornamentals del projecte original. El Centre acull l'Acadèmia Mn. Pío Bosch, fotografia de l'any 1970 (5) i la façana de nit el 2005, aquesta fotografia va il·lustrar el programa de festa major de 2006 (6).

NOTES

*Com exposa Joan Bada en el capítol dedicat a aquestes qüestions en el llibre *Arrels d'un segle*, de propra publicació, que explica la història d'aquests 100 anys del Centre Moral i Cultural.